

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Program szkoleń z języka angielskiego

w ramach projektu „Akademia kompetencji kluczowych –
program rozwoju uczniów szkół ponadgimnazjalnych Polski Wschodniej”

Przygotowano dla
Unizeto Technologies S.A
przez
EPRD Biuro Polityki
Gospodarczej i Rozwoju
Regionalnego Sp. z o.o.
oraz
FUDA Agnieszka Laskowska

Kielce-Lublin, 2009 r.

**Projekt współfinansowany przez Unię Europejską
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego**

I. Ogólne założenia programu, adresaci szkoleń, cele i sposoby realizacji.

Cele szkolenia i adresaci

Niniejszy program szkoleń z języka angielskiego dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych stworzony został w oparciu o aktualną *Podstawę programową nauki języków obcych z komentarzami* (t. 3, *Języki obce w szkole podstawowej, gimnazjum i liceum*), wydaną przez Ministerstwo Edukacji Narodowej (rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r., opublikowane w dniu 15 stycznia 2009 r. w Dzienniku Ustaw nr 4, poz. 17), a także w oparciu o instrukcje podmiotu realizującego projekt. Zgodnie z jego założeniami, program przeznaczony jest do realizacji zajęć z praktycznej nauki języka angielskiego w klasach 1-2 szkół ponadgimnazjalnych (licea ogólnokształcące i profilowane, technika, zasadnicze szkoły zawodowe). Zajęcia dla każdej z grup będą odbywać się w formie kursu trwającego 30 godzin lekcyjnych, w postaci 15-tu sesji po dwie godziny lekcyjne (90 minut) każda, przez okres jednego roku szkolnego. Szkolenia będą miały miejsce w czasie wolnym uczniów od zajęć szkolnych i prowadzić je będą wykwalifikowani trenerzy. Ze względu na treści merytoryczne, kurs j. angielskiego ma być komplementarny w stosunku do podstawowego materiału realizowanego w ramach programu szkolnego i ma na celu rozwijanie kompetencji kluczowych u w/w uczniów.

Szkolenia przeznaczone są dla tych uczniów szkół ponadgimnazjalnych, którzy kontynuują naukę języka angielskiego z poprzednich etapów edukacyjnych (wczesnoszkolny i gimnazjalny). Posiadane umiejętności językowe uczniów powinny zostać właściwie określone i wykorzystane przez trenerów. W celu stworzenia grup o zbliżonym poziomie zaawansowania językowego, kandydaci do wzięcia udziału w szkoleniach przejdą odpowiedni test kwalifikacyjny. W nawiązaniu do podstawy programowej nauczania opracowanej przez MEN, poziom szkoleń sytuuje się na IV etapie edukacyjnym, na poziomie IV.1, który odpowiada poziomowi B1 według sześciostopniowej skali poziomów biegłości w zakresie poszczególnych umiejętności językowych przyjętej przez Radę Europy (tzw. *Common European Framework of Reference for Languages* – Europejski System Opisu Kształcenia Językowego).

Metody nauczania

Oczekuje się, że po ukończeniu szkolenia, dzięki równoległemu rozwijaniu umiejętności praktycznych posługiwania się językiem angielskim na obszarze wszystkich czterech sprawności językowych (mówienie, rozumienie tekstu pisanego, rozumienie ze słuchu, pisanie), uczniowie osiągną poziom biegłości zbliżony do B2. Jednym z priorytetów w działaniach trenerów w czasie trwania szkoleń będzie położenie nacisku na rozwijanie umiejętności komunikatywnego posługiwania się językiem (kompetencja porozumiewania się w mowie i piśmie), natomiast poprawność językowa, choć jest istotna, nie stanowi nadrzędnego celu dydaktycznego.

Celem nadrzędnym zajęć jest doskonalenie umiejętności prowadzenia rozmów, prawidłowego wysławiania się, przełamanie bariery językowej i poprawienie płynności wypowiedzi ustnej. Istotne jest też, poprzez właściwe wykorzystanie odpowiednio dobranych materiałów i pomocy dydaktycznych, kształtowanie w uczniach postawy ciekawości i otwartości na kulturę krajów anglojęzycznych. Temu ostatniemu celowi sprzyjać będzie m.in. umożliwienie i wskazanie uczniom dostępu do autentycznych materiałów (np. filmy, programy radiowe, artykuły z czasopism, Internet, literatura), lekcja z tzw. native speaker'em, czyli rodzimym użytkownikiem języka, oraz podkreślanie przez trenerów potrzeby współpracy z uczniami szkół w krajach anglojęzycznych i wskazywanie na istnienie takich możliwości (m.in. poprzez uczestnictwo w projektach wymiany międzynarodowej, np. Socrates – zob.: www.socrates.org.pl).

Metody i techniki nauczania stosowane podczas szkolenia będą zatem tak dobrane, aby jak najwięcej mówić na zajęciach, po to by poczuć się z tym pewnie i bezpiecznie. Zasadą wprowadzania nowego materiału będzie przedstawienie go **w określonym kontekście**, a następnie przyswojenie poprzez aktywne uczestniczenie uczniów w różnorodnych ćwiczeniach bazujących na sytuacjach, które są maksymalnie zbliżone do życia codziennego.

W trakcie zajęć wykorzystywane będą także **gry i zabawy komunikacyjne**, zapewniające szybkie postępy w nauce. Propozycje takich gier i zabaw znajdują się w osobnej **Instrukcji Dla Trenera**. Praca w czasie zajęć organizowana będzie na wiele sposobów: np. praca indywidualna, w parach, w grupach, debaty, projekty, prezentacje, symulacje.

Miejsce szkoleń, materiały, pomoce

Szkolenia językowe powinny być prowadzone w odpowiednio do tego celu wyposażonej sali lekcyjnej. Do niezbędnych i pożądaných pomocy zalicza się słowniki (zalecane: Słownik Współczesny Polsko-Angielski i Angielsko-Polski, wyd. Longman, English Dictionary Wordpower, wyd. Oxford University Press), odtwarzacz płyt kompaktowych z kompletem płyt do nauczania, pomoce wizualne, np. odtwarzacz DVD lub projektor multimedialny, wreszcie podręcznik z ćwiczeniami (zalecany: *Move intermediate*, autorzy A. Holman, B. Milne, B. Webb, wyd. Macmillan Publishers Ltd., który ma służyć uczniom pomocą w przyswojeniu i utrwaleniu zdobytej wiedzy.

II. Treści podstawy programowej do nauczania języka angielskiego na etapie edukacyjnym IV.1, wydanej drukiem przez MEN w 2009 r., które uwzględniono i przyjęto m.in. jako podstawę programu niniejszego szkolenia.

A: Cele kształcenia – wymagania ogólne w zakresie podstawowym

I. Znajomość środków językowych.

Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.

II. Rozumienie wypowiedzi.

Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka, a także proste wypowiedzi pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

III. Tworzenie wypowiedzi.

Uczeń samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi ustne i pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

IV. Reagowanie na wypowiedzi.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Uczeń uczestniczy w rozmowie i w typowych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub pisemnie, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Uczeń zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

B: Treści nauczania – wymagania szczegółowe

1. Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie następujących tematów:

- człowiek (np. dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, uczucia i emocje, zainteresowania, problemy etyczne);
- dom (np. miejsce zamieszkania, opis domu, pomieszczenia domu i ich wyposażenie, wynajem, kupno, sprzedaż mieszkania);
- szkoła (np. przedmioty nauczania, oceny i wymagania, życie szkoły, kształcenie pozaszkolne, system oświaty);
- praca (np. zawody i związane z nimi czynności, warunki pracy i zatrudnienia, praca dorywcza, rynek pracy);
- życie rodzinne i towarzyskie (np. okresy życia, członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, styl życia, konflikty i problemy);
- żywienie (np. artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowanie, lokale gastronomiczne, diety);
- zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary, sprzedawanie i kupowanie, reklama, korzystanie z usług, środki płatnicze, banki, ubezpieczenia);
- podróżowanie i turystyka (np. środki transportu, informacja turystyczna, baza noclegowa, wycieczki, zwiedzanie, wypadki);
- kultura (np. dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, media);
- sport (np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, imprezy sportowe, sport wyczynowy);

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- zdrowie (np. samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie, higieniczny tryb życia, niepełnosprawni, uzależnienia, ochrona zdrowia);
 - nauka i technika (np. odkrycia naukowe, wynalazki, obsługa i korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych, awarie, technologie informacyjno-komunikacyjne);
 - świat przyrody (np. klimat, świat roślin i zwierząt, krajobraz, zagrożenia i ochrona środowiska naturalnego, klęski żywiołowe, katastrofy, przestrzeń kosmiczna);
 - państwo i społeczeństwo (np. struktura państwa, urzędy, organizacje społeczne i międzynarodowe, konflikty wewnętrzne i międzynarodowe, przestępczość, polityka społeczna, gospodarka);
 - elementy wiedzy o krajach obszaru nauczanego języka oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu międzykulturowego oraz tematyki integracji europejskiej, w tym znajomości problemów pojawiających się na styku różnych kultur i społeczności;
2. Uczeń rozumie ze słuchu proste, typowe wypowiedzi (np. instrukcje, komunikaty, ogłoszenia, rozmowy), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka oraz:
- określa główną myśl tekstu;
 - określa główną myśl poszczególnych części tekstu;
 - znajduje w tekście określone informacje;
 - określa intencje nadawcy/ autora tekstu;
 - określa kontekst wypowiedzi (np. czas, miejsce, sytuację uczestników);
 - rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi.
3. Uczeń rozumie proste wypowiedzi pisemne (np. napisy informacyjne, listy, broszury, ulotki reklamowe, jadłospisy, ogłoszenia, rozkłady jazdy i lotu, instrukcje obsługi, proste artykuły prasowe i teksty narracyjne oraz:
- określa główną myśl tekstu;
 - określa główną myśl poszczególnych części tekstu;
 - znajduje w tekście określone informacje;
 - określa intencje nadawcy/ autora tekstu;
 - określa kontekst wypowiedzi (np.: nadawcę, odbiorcę, formę tekstu);
 - rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu;
 - rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi;
4. Uczeń tworzy krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi ustne:

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności;
- opowiada o zdarzeniach życia codziennego i komentuje je;
- przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
- relacjonuje wydarzenia z przeszłości;
- wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia;
- przedstawia opinie innych osób;
- przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań i poglądów;
- opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
- opisuje doświadczenia swoje i innych osób;
- wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości;
- wyjaśnia sposób obsługi prostych urządzeń (np. bankomatu, automatu do napojów);
- stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji;

5. Uczeń tworzy krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi pisemne (np.: wiadomość, opis, notatka, ogłoszenie, zaproszenie, ankieta, pocztówka, e-mail, list prywatny, prosty list formalny) oraz:

- opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności;
- opisuje wydarzenia życia codziennego i komentuje je;
- przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
- relacjonuje wydarzenia z przeszłości;
- wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia;
- przedstawia opinie innych osób;
- przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań i poglądów;
- opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
- opisuje doświadczenia swoje i innych osób;
- wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości;
- wyjaśnia sposób obsługi prostych urządzeń (np. bankomatu, automatu do napojów);
- stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji;

6. Uczeń reaguje ustnie w sposób zrozumiały, w typowych sytuacjach:

- nawiązuje kontakty towarzyskie (np. przedstawia siebie i inne osoby, udziela podstawowych informacji na swój temat i pyta o dane swojego rozmówcy);

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę;
- stosuje formy grzecznościowe;
- uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;
- prowadzi proste negocjacje w typowych sytuacjach życia codziennego (np. wymiana zakupionego towaru);
- proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje i sugestie;
- prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
- wyraża swoje preferencje i życzenia, pyta o opinie, preferencje i życzenia innych;
- wyraża emocje (np. radość, niezadowolenie, zdziwienie);
- prosi o radę i udziela rady;
- wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby;
- wyraża skargę, przeprasza, przyjmuje przeprosiny;
- prosi o powtórzenie bądź wyjaśnienie tego, co powiedział rozmówca;

7. Uczeń reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. e-mail, wiadomość, list prywatny i prosty list formalny) w typowych sytuacjach:

- nawiązuje kontakty towarzyskie (np. przedstawia siebie i inne osoby, udziela podstawowych informacji na swój temat i pyta o dane swojego rozmówcy);
- uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;
- prowadzi proste negocjacje (np.: uzgadnianie formy spędzania wolnego czasu);
- proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje i sugestie;
- prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
- wyraża swoje preferencje i życzenia, pyta o opinie, preferencje i życzenia innych;
- wyraża emocje (np. radość, niezadowolenie, zdziwienie);
- prosi o radę i udziela rady;
- wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby;
- wyraża skargę, przeprasza, przyjmuje przeprosiny;

8. Uczeń przetwarza tekst ustnie lub pisemnie:

- przekazuje w języku angielskim informacje zawarte w materiałach wizualnych (np.: w wykresach, mapach, symbolach, piktogramach), audiowizualnych (np. w filmach, reklamach), oraz tekstach anglojęzycznych;

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- przekazuje w języku polskim główne myśli lub wybrane informacje z tekstu w języku angielskim;
- przekazuje w języku angielskim informacje sformułowane w języku polskim;
- 9. Uczeń dokonyuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. korzystanie ze słownika, poprawianie błędów, prowadzenie notatek, zapamiętywanie nowych wyrazów, korzystanie z tekstów kultury w języku angielskim);
- 10. Uczeń współdziała w grupie, np. w lekcyjnych i pozalekcyjnych językowych pracach projektowych;
- 11. Uczeń korzysta ze źródeł informacji w języku angielskim (np.: z encyklopedii, mediów, instrukcji obsługi) również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych;
- 12. Uczeń stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, rozumienie tekstu zawierającego nieznane słowa i zwroty) oraz strategie kompensacyjne (np.: parafraza, definicja) w przypadku, gdy nie zna lub nie pamięta jakiegoś wyrazu lub zwrotu.
- 13. Uczeń posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).

III. Składniki Ramowego Program Szkolenia z języka angielskiego dla uczniów klas I i II szkół ponadgimnazjalnych

Niniejszy program uwzględnia podstawę programową do nauki języka angielskiego w szkołach ponadgimnazjalnych na etapie IV.1 i został przygotowany w oparciu o rozkład materiału oraz treści podręcznika pt. **Move**, poziom językowy intermediate, autorstwa: A. Holman, B. Milne, B. Webb, wyd. Macmillan Publishers Ltd 2009 [wyd. I 2006].

Zgodnie z założeniami projektu, każdy uczestnik szkolenia otrzyma na własność bezpłatny egzemplarz książki ucznia *Move Intermediate*, która zawiera nie tylko materiał bazowy do realizacji celów edukacyjnych, ale też zestawy ćwiczeń utrwalających i płytę CD-ROM, na której uczniowie znajdą do wykorzystania poza zajęciami dodatkowe ćwiczenia i gry językowe.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Biorąc pod uwagę długość trwania kursy - 15 sesji, po dwie godziny lekcyjne każda, a także treści merytoryczne podręcznika *Move*, program obejmuje trzy podstawowe moduły:

- 1. LIFESTYLE – dziesięć godzin lekcyjnych (sesje 1-5)**
- 2. RELATIONSHIP – dziesięć godzin lekcyjnych (sesje 6-10)**
- 3. TIME OUT – dziesięć godzin lekcyjnych (sesje 11-15)**

W ujęciu szczegółowym program stanowią następujące komponenty:

Rozdział podręcznika /temat zajęć	Funkcje językowe	Struktury gramatyczne	Słownictwo - tematyka	Sprawności językowe
1.My life	<ul style="list-style-type: none"> • Opisywanie stanów i czynności rutynowych • Określanie częstotliwości 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdania twierdzące, pytające i przeczące w czasie <i>Simple Present</i> • Przysłowki częstotliwości 	<ul style="list-style-type: none"> • Czasowniki określające czynności rutynowe 	<p>Czytanie – w celu ogólnego zrozumienia i uzyskania konkretnych informacji (uzupełnianie luk, wybór właściwej odpowiedzi, odpowiadanie na pytania prawda-fałsz);</p> <p>Mówienie – opowiadanie o czynnościach wykonywanych podczas całego tygodnia;</p> <p>Słuchanie – nagrania w celu</p>

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

				uzyskania kluczowych informacji; Pisanie – pisanie broszurki
2. Who needs fame?	<ul style="list-style-type: none"> Opowiadanie historii (plusy i minusy bycia sławnym) 	<ul style="list-style-type: none"> Spójniki – przysłowki określające chronologię wydarzeń: <i>before, after, afterwards, later, earlier</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Słownictwo związane ze sławnymi ludźmi i ochroną ich prywatności 	<p>Słuchanie nagrania w celu uzyskania konkretnych informacji</p> <p>Wymowa – akcent w wyrazach</p> <p>Czytanie – w celu ogólnego zrozumienia i uzyskania konkretnych informacji (uzupełnianie luk, wybór właściwej odpowiedzi, odpowiadanie na pytania);</p> <p>Mówienie – rozmowa o sławnych ludziach i ochronie ich prywatności</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Porównywanie ludzi i miejsc Opisywanie 	<ul style="list-style-type: none"> Porównywa - nie ludzi, 	<ul style="list-style-type: none"> Typy domów Wynajmo 	<p>Czytanie – w celu ogólnego zrozumienia</p>

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

<p>3.A place to live (unusual homes, renting accommodation)</p>	<p>domów</p>	<p>miejsc i rzeczy</p>	<p>wanie posiadłości</p>	<p>i uzyskania konkretnych informacji (uzupełnianie luk, wybór właściwej odpowiedzi, odpowiadanie na pytania,); Mówienie – niezwykle i idealne domy – dyskusja, opisywanie domów; Słuchanie – nagrania w celu uzyskania konkretnych informacji;</p>
<p>4.Life changes</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowa o planach na przyszłość • Przeprowadzenie ankiety w klasie 	<ul style="list-style-type: none"> • Czasowniki opisujące przyszłość (<i>hope, intend, be due, would like, expect, aim</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> • Zawody i szkolenia • Życiowe zmiany • Czasowniki złożone (phrasal verbs) 	<p>Słuchanie – nagrania w celu uzyskania konkretnych informacji; Wymowa – akcent w wyrazie; Pisanie – list ; Czytanie – w celu Ogólnego zrozumienia i uzyskania konkretnych</p>

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

				informacji (uzupełnianie luk, wybór właściwej odpowiedzi, odpowiadanie na pytania); Mówienie – udział w dyskusji na temat kariery zawodowej i życiowych zmian;
5.Review	<ul style="list-style-type: none"> • Utrwalenie poznanych struktur i słownictwa poprzez ćwiczenia kontekstowe • Utrwalenie nabytych w module wiadomości i umiejętności 	<ul style="list-style-type: none"> • Powtórzenie i utrwalenie poznanych w module zagadnień gramatycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Powtórzenie i utrwalenie poznanego w module słownictwa 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia powtórzeniowe • Samoocena stopnia opanowania materiału • Test – sprawdzian wiadomości • Poprawa testu
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmawianie i przeszłości i teraźniejszości • Opisywanie relacji rodzinnych • Opisywanie charakteru osoby 	<ul style="list-style-type: none"> • Użycie czasu <i>Past Simple</i> i <i>Present Perfect Simple</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Słownictwo związane z opisywaniem ludzkiego charakteru 	Czytanie – w celu ogólnego zrozumienia i uzyskania konkretnych informacji (dopasowywanie nagłówków do paragrafów;

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

<p>6.Family ties</p>			<ul style="list-style-type: none"> • Członkowie rodziny i znajomi 	<p>uzupełnianie luk, wybór właściwej odpowiedzi, odpowiadanie na pytania); Słuchanie – nagrania w celu uzyskania konkretnych informacji; Mówienie – rozmawianie na temat relacji rodzinnych</p>
<p>7.Neighbours</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozróżnianie poziomów uprzejmości i stopni formalności wypowiedzi • Opisywanie nietowarzyskiego zachowania 		<ul style="list-style-type: none"> • Typy ludzkiego zachowania • Przymiotniki opisujące 	<p>Słuchanie – nagrania w celu uzyskania konkretnych informacji (sprawdzanie prognoz); Czytanie – w celu ogólnego zrozumienia i uzyskania konkretnych informacji (dopasowywanie słów do definicji; uzupełnianie luk, wybór właściwej odpowiedzi, odpowiadanie na pytania);</p>

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

				Wymowa – akcent w zdaniu; Mówienie – opisywanie sąsiadów; Pisanie – notatka
8.Partners	<ul style="list-style-type: none"> • Udzielanie rad • Rozmawianie o problemach w związkach i przyjaźniach 	<ul style="list-style-type: none"> • Czasowniki modalne w zwrotach związanych z udzielaniem rad (should, might think about, if I were you) • Czasowniki złożone opisujące związki międzyludzkie 	<ul style="list-style-type: none"> • Czasowniki złożone • Relacje międzyludzkie 	<p>Czytanie – w celu ogólnego zrozumienia i uzyskania konkretnych informacji (łączenie czasowników złożonych z definicjami; uzupełnianie luk, wybór właściwej odpowiedzi, odpowiadanie na pytania);</p> <p>Słuchanie – nagrania w celu uzyskania konkretnych informacji;</p> <p>Mówienie – udzielanie rad; rozmawianie o związkach i relacjach międzyludzkich;</p> <p>Pisanie – e-mail z poradą</p>

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

<p>9.Troubles</p>	<ul style="list-style-type: none"> Rozmawianie na temat konfliktów i sposobów ich rozwiązywania 	<ul style="list-style-type: none"> Czasownik z przyimkiem 	<ul style="list-style-type: none"> Słownictwo związane z konfliktem i sposobami ich rozwiązywania 	<p>Czytanie – w celu ogólnego zrozumienia i uzyskania konkretnych informacji (uzupełnianie luk, wybór właściwej odpowiedzi, odpowiadanie na pytania); Mówienie – analizowanie kwestionariusza; przyczyny konfliktów i sposoby ich rozwiązywanie – dyskusja z partnerem; Słuchanie – nagrania w celu uzyskania konkretnych informacji</p>
<p>10.Review</p>	<ul style="list-style-type: none"> Utrwalenie poznanych struktur i słownictwa poprzez ćwiczenia kontekstowe Utrwalenie nabytych w module wiadomości i 			

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	umiejętności			
11. Crossing the line	<ul style="list-style-type: none"> Opisywanie zdarzeń przeszłych 	<ul style="list-style-type: none"> Czas <i>Past Simple, Past Continuous, Past Perfect</i> – opisywanie zdarzeń przeszłych 	<ul style="list-style-type: none"> Sport Wydarzenia sportowe 	<p>Czytanie – w celu Ogólnego zrozumienia i uzyskania konkretnych informacji (porządkowanie kolejności zdarzeń, łączenie słów z definicjami, uzupełnianie luk, wybór właściwej odpowiedzi, odpowiadanie na pytania);</p> <p>Mówienie – rozmawianie o sporcie; opisywanie olimpijskich sław i symboli;</p> <p>Słuchanie – nagrania w celu uzyskania konkretnych informacji;</p> <p>Pisanie – pisanie listu wyrażającego opinie (z</p>

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

				wykorzystaniem wskazówek);
12.Is it art?	<ul style="list-style-type: none"> Wyrażanie opinii na temat sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> Przymiotniki określające: <i>very, absolutely, quite</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Kolory i ich odcienie Słownictwo związane ze sztuką 	<p>Słuchanie – nagrania w celu uzyskania konkretnych informacji;</p> <p>Czytanie – w celu ogólnego zrozumienia i uzyskania konkretnych informacji (uzupełnianie luk, wybór właściwej odpowiedzi, odpowiadanie na pytania);</p> <p>Mówienie – rozmawianie o sztuce- wyrażanie opinii;</p> <p>Wymowa – intonacja</p>
13.Fashion	<ul style="list-style-type: none"> Wyrażanie opinii na temat mody 	<ul style="list-style-type: none"> Kolejność przymiotników 	<ul style="list-style-type: none"> Ubrania Rodzaje materiałów, wzory, style 	<p>Czytanie – w celu Ogólnego zrozumienia i uzyskania konkretnych informacji (uzupełnianie luk, wybór właściwej</p>

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

victims				<p>odpowiedzi, odpowiadanie na pytania); Mówienie – wyrażanie opinii o ubraniach i modzie; dyskusja o zakupocholikach ; Słuchanie – nagrania w celu uzyskania konkretnych informacji;</p>
14.Globetrotting	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmawianie na temat podróżowania • Rozróżnianie bezokolicznika i formy <i>gerund</i> w użyciu po czasownikach 	<ul style="list-style-type: none"> • Czasownik + <i>gerund</i> • Czasownik + bezokolicznik 	<ul style="list-style-type: none"> • Środki transportu • Czasowniki złożone – podróżowanie 	<p>Czytanie – w celu ogólnego zrozumienia i uzyskania konkretnych informacji (uzupełnianie luk, wybór właściwej odpowiedzi, odpowiadanie na pytania); Słuchanie – nagrania w celu uzyskania konkretnych informacji; Mówienie – rozmawianie o</p>

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

				podrózowaniu; Pisanie – pisanie recenzji na temat odwiedzanego miejsca
15.Review	<ul style="list-style-type: none"> • Utrwalenie poznanych struktur i słownictwa poprzez ćwiczenia kontekstowe • Utrwalenie nabytych w module wiadomości i umiejętności 	<ul style="list-style-type: none"> • Powtórzenie i utrwalenie poznanych w module zagadnień gramatycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Powtórzenie i utrwalenie poznanej w module słownictwa 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia powtórzeniowe • Samoocena stopnia opanowania materiału • Test – sprawdzian wiadomości • Poprawa testu

W trakcie realizowania powyżej opisanego programu należy wykorzystywać materiał podstawowy zawarty w podręczniku ucznia. Szczegółowe konspekty - scenariusze poszczególnych lekcji, klucze do zadań i *tapescripts* znajdują się w książce nauczyciela. Ponadto, trenerzy i uczniowie korzystają z dotychczasowych ćwiczeń komunikacyjnych i utrwalających, które znajdują się w książce ucznia na stronach:

pp. 22 – 25, 29, 32 (sesje – 1-4)

pp. 54 - 57, 61, 64 (sesje 6-9)

pp. 86 – 89, 93, 96 (sesje 11-14)

Uczniowie skorzystają również w ramach samodzielnej pracy w domu z dołączonych do każdego podręcznika płyt CD-ROM, w których zawarte są ćwiczenia utrwalające znajomość słownictwa i gramatyki, a także gry językowe.

Komplementarne i fakultatywne w stosunku do powyższego programu są gry i zabawy edukacyjne dla uczniów, które zostały zamieszczone i omówione osobno w **Instrukcji Dla Trenera**.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Dopełnieniem niniejszego kursu jest też jedna lub więcej lekcji **w oparciu o prezentację multimedialną**, z wykorzystaniem komputera przenośnego i rzutnika multimedialnych. Scenariusz takiej lekcji znajduje się w **Instrukcji Dla Trenera**.

IV. Instrukcja oraz uzupełniające materiały szkoleniowe dla nauczycieli – trenerów prowadzących zajęcia z języka angielskiego

a) Założenia programu szkoleń, ich adresaci, cele i sposoby realizacji

1.1 Cele szkoleń i adresaci

Niniejszy program szkoleń z języka angielskiego dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych stworzony został w oparciu o aktualną *Podstawę programową nauki języków obcych z komentarzami* (t. 3, *Języki obce w szkole podstawowej, gimnazjum i liceum*), wydaną przez Ministerstwo Edukacji Narodowej (rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r., opublikowane w dniu 15 stycznia 2009 r. w Dzienniku Ustaw nr 4, poz. 17), a także na podstawie wytycznych podmiotu realizującego projekt. Zgodnie z tymi założeniami, program przeznaczony jest do realizacji zajęć z praktycznej nauki języka angielskiego w klasach 1-2 szkół ponadgimnazjalnych (licea ogólnokształcące i profilowane, technika, zasadnicze szkoły zawodowe). **Zajęcia dla każdej z grup odbywają się w formie kursu trwającego 30 godzin lekcyjnych, w postaci 15-tu sesji po dwie godziny lekcyjne (90 minut) każda, przez okres jednego roku szkolnego.** Szkolenia będą miały miejsce w czasie wolnym uczniów od zajęć szkolnych i prowadzić je będą wykwalifikowani nauczyciele - trenerzy. Ze względu na treści merytoryczne, kurs j. angielskiego ma być komplementarny w stosunku do podstawowego materiału realizowanego w ramach programu szkolnego i ma na celu rozwijanie kompetencji kluczowych u w/wym. uczniów.

Szkolenia przeznaczone są dla tych uczniów szkół ponadgimnazjalnych, którzy kontynuują naukę języka angielskiego z poprzednich etapów edukacyjnych (wczesnoszkolny i gimnazjalny).

Posiadane umiejętności językowe uczniów powinny zostać właściwie określone i wykorzystane przez trenerów. W celu stworzenia grup o zbliżonym poziomie zaawansowania językowego,

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

wszyscy chętni do wzięciu udziału w szkoleniach przejdą odpowiedni test kwalifikacyjny. W nawiązaniu do podstawy programowej nauczania opracowanej przez MEN, **stopień zaawansowania szkoleń sytuuje się na IV etapie edukacyjnym, na poziomie IV.1, który odpowiada poziomowi B1** według sześciostopniowej skali poziomów biegłości w zakresie poszczególnych umiejętności językowych przyjętej przez Radę Europy (tzw. **Common European Framework of Reference for Languages** – Europejski System Opisu Kształcenia Językowego).

1.2 Metody nauczania

Oczekuje się, że po ukończeniu szkolenia, dzięki równoległemu rozwijaniu umiejętności praktycznych posługiwania się językiem angielskim na obszarze wszystkich czterech sprawności językowych (mówienie, rozumienie tekstu pisanego, rozumienie ze słuchu, pisanie), uczniowie osiągną poziom biegłości zbliżony do B2. Jednym z priorytetów w działaniach trenerów w czasie trwania szkoleń będzie położenie nacisku na rozwijanie **umiejętności komunikatywnego posługiwania się językiem** (kompetencja porozumiewania się w mowie i piśmie), natomiast poprawność językowa, choć jest istotna w procesie uczenia się, nie stanowi nadrzędnego celu dydaktycznego. Stąd gramatykę należy wprowadzać i ćwiczyć przy okazji i do realizacji ćwiczeń komunikacyjnych, nie zaś traktować ją jako cel sam w sobie.

Celem nadrzędnym szkolenia jest doskonalenie umiejętności prowadzenia rozmów, prawidłowego wysławiania się, przełamanie bariery językowej i poprawienie płynności wypowiedzi ustnej. Istotne jest też, poprzez właściwe wykorzystanie odpowiednio dobranych materiałów i pomocy dydaktycznych, kształtowanie w uczniach postawy ciekawości i otwartości na kulturę krajów anglojęzycznych. Temu ostatniemu celowi sprzyjać będzie m.in. umożliwienie i wskazanie uczniom dostępu do autentycznych materiałów (np. filmy, programy radiowe, artykuły z czasopism, Internet, literatura), lekcja z tzw. *native speaker'em*, czyli rodzimym użytkownikiem języka, oraz podkreślanie przez trenerów potrzeby współpracy z uczniami szkół w krajach anglojęzycznych i wskazywanie na istnienie takich możliwości (m.in. poprzez uczestnictwo w projektach wymiany międzynarodowej, np. *Socrates* – szczegóły programu zob.: www.socrates.org.pl).

Metody i techniki nauczania stosowane podczas szkolenia powinny zostać tak dobrane, aby uczniowie mogli jak najwięcej mówić na zajęciach, po to by w konsekwencji poczuć się z tym pewnie i bezpiecznie, również w codziennych sytuacjach życiowych. Trenerzy powinni zatem

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

tak prowadzić każdą sesję, aby zawsze aktywizować wszystkich uczestników szkoleń, np. poprzez wskazywanie imienne uczniów do wypowiedzi ustnej (bez oczekiwania na samodzielne zgłoszenie się chętnych osób). Każdy uczeń w grupie powinien aktywnie uczestniczyć w zajęciach i wypowiadać się na forum grupy przynajmniej dwa razy podczas jednej sesji.

Zasadą wprowadzania nowego materiału będzie przedstawienie go **w określonym kontekście**, a następnie przyswojenie poprzez aktywne uczestniczenie uczniów w różnorodnych ćwiczeniach bazujących na sytuacjach, które są maksymalnie zbliżone do życia codziennego. Trenerzy powinni nawiązywać w pracy nad poszczególnymi elementami programu do sytuacji znanych lokalnej społeczności, w której prowadzone są zajęcia, wybierać do egzemplifikacji popularne postacie i skłaniać uczniów do przywoływania przykładów z własnego doświadczenia, co zbliży uczniów do optymalnego uczestnictwa w lekcji poprzez przeżywanie.

W trakcie zajęć wykorzystywane będą także **gry i zabawy komunikacyjne (activities)**, zapewniające szybkie postępy w nauce i uatrakcyjniające szkolenie. Propozycje takich gier i zabaw, jak również dodatkowych ćwiczeń gramatycznych, znajdują się poniżej. Praca w czasie zajęć organizowana będzie na wiele sposobów: np. praca indywidualna, w parach, w grupach, debaty, projekty, prezentacje, symulacje.

b) Miejsce szkoleń, materiały, pomoce

1. Informacje ogólne

Szkolenia językowe powinny być prowadzone w odpowiednio do tego celu wyposażonej sali lekcyjnej, która znajduje się w szkole bezpośrednio realizującej szkolenie. Do niezbędnych i pożądanых pomocy zalicza się **słowniki** (zalecane: Słownik Współczesny Polsko-Angielski i Angielsko-Polski, wyd. Longman, English Dictionary Wordpower, wyd. Oxford University Press), odtwarzacz płyt kompaktowych z kompletem płyt do nauczania, pomoce wizualne, np. odtwarzacz DVD lub projektor multimedialny, wreszcie **podręcznik z ćwiczeniami (zalecany: Move intermediate, Student's Book, autorzy A. Holman, B. Milne, B. Webb, wyd. Macmillan Publishers Ltd., Oxford 2009 [I wyd. 2006 r.], który ma służyć uczniom za podstawowe narzędzie istotne w przyswojeniu i utrwaleniu zdobytej wiedzy.**

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

W trakcie całego procesu realizowania programu szkoleń nauczyciele-trenerzy wykorzystują materiał zawarty w podręczniku ucznia. **Szczegółowe konspekty - scenariusze poszczególnych lekcji, zawierające opisy celów edukacyjnych w każdej z nich i wskazówki dla nauczycieli oraz klucze do zadań znajdują się w książce nauczyciela (*Move, Teacher's Book*). Ponadto, do dyspozycji trenerów i uczniów przeznaczone są dotatkowe ćwiczenia komunikacyjne i utrwalające, które można odnaleźć w książce ucznia na stronach:**

- pp. 22 – 25, 29, 32 (sesje – 1-4)
- pp. 54 - 57, 61, 64 (sesje 6-9)
- pp. 86 – 89, 93, 96 (sesje 11-14)

Uczniowie korzystają również w ramach samodzielnej pracy w domu z dołączonych do każdego podręcznika płyt CD-ROM, na których zapisane są **ćwiczenia utrwalające** znajomość słownictwa i gramatyki, a także **gry językowe**.

Komplementarne i fakultatywne (według indywidualnego wyboru przez trenera) w stosunku do poszczególnych lekcji w ramach 15-tu sesji są **gry i zabawy edukacyjne dla uczniów**, które zostały zamieszczone i omówione poniżej.

Dopełnieniem niniejszego kursu jest przeprowadzenie przez trenera 1lekcji, trwającej ok. 45 minut (w ramach jednej z 15-tu sesji), **w oparciu o prezentację multimedialną**, z wykorzystaniem komputera przenośnego i rzutnika multimediiów. Lekcję można wykorzystać w dowolnym momencie trwania kursu – trener sam decyduje na jakim etapie realizacji materiału dysponuje nadwyżką czasu, którą może uzyskać, np. rezygnując z niektórych elementów programu podstawowego realizowanego według konspektów zawartych w *Teacher's Book*. Prezentowana lekcja poświęcona jest kluczowym aspektom cywilizacji i kultury Wielkiej Brytanii, i umożliwi uczniom spojrzenie na Szkocję, czyli jeden z czterech głównych regionów historyczno – geograficznych, które tworzą Zjednoczone Królestwo. Scenariusz takiej lekcji znajduje się poniżej.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

2. Materiały i pomoce - szczegóły

2.1 Wykorzystywanie Internetu

W celu maksymalnej aktywizacji uczniów w czasie trwania kursu, zaleca się zachęcanie ich do samodzielnego korzystania z darmowych zadań, gier i zabaw językowych, do których jest zapewniony łatwy dostęp non stop poprzez Internet. Stron do nauki języka angielskiego jest wiele i są one zróżnicowane pod względem jakości zawartych tam materiałów. Poleca się następujące adresy:

- www.elllo.org (na szczególną uwagę zasługują setki dialogów prowadzonych przez *native speakers* na każdy temat i opracowane w oparciu o nie quizy i ćwiczenia)
- www.english-online.org.uk (portal zawiera m.in. ciekawie zaprezentowane gry językowe, a także lekcje na różnych poziomach językowych)
- www.1-language.com (szeroki wybór quizów i gier językowych w zakładce *resources*)
- www.e-angielski.com (na szczególną uwagę zasługują fiszki ze słownictwem, pogrupowane tematycznie oraz część przeznaczona dla nauczycieli w zakładce *metodyka*)
- www.ang.pl (m.in. duża baza artykułów o różnej tematyce, opracowanych na potrzeby nauki języka i wyposażonych w glosariusze do nauki słownictwa)
- www.alphadictionary.com (przede wszystkim świetny słownik online, który odnajduje definicje szukanego słowa podane przez wszystkie wiodące słowniki angielskie, a także zawiera gry i zabawy językowe, jak również ciekawe dowcipy, powiedzenia i krzyżówki - w zakładce *fun and games*)
- www.teachingenglish.org.uk (portal tworzony przez nauczycieli i dla nauczycieli, można tam znaleźć gotowe pomysły na *classroom activities*, o różnorodnej tematyce i ćwiczące różne sprawności językowe)

2.2 Ćwiczenia z użyciem dowolnych artykułów prasowych

Wykorzystywanie ogólnie dostępnych artykułów lub ich fragmentów zawartych w gazetach i czasopiśmie jest zajęciem, które może w ciekawy sposób wzbogacić i uatrakcyjnić każdą lekcję.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Artykuły prasowe można wydrukować z Internetu, większość popularnych dzienników i periodyków posiada swoje wersje *online* (np. www.dailymail.co.uk, www.timesonline.co.uk, www.independent.co.uk).

Poniżej przedstawiono garść sprawdzonych instrukcji (według pomysłu Kate Joyce, British Council):

1. Guess the headline

Wytnij kilkanaście tytułów/ nagłówków z dowolnych artykułów prasowych i usuń z każdego z nich interesujące słówko (np. *Missing Painting Found In _____*). Przyklej niekompletne tytuły na kartce papieru, skseruj i rozdaj kopie 3-4 osobowym grupom uczniów. Poproś każdy zespół o zgłoszenie dwóch brakujących słów do każdego tytułu: najbardziej prawdopodobnego i najbardziej śmiesznego. Zbierz wszystkie odpowiedzi i przyznaj 1 punkt za każdą poprawną i 1 punkt za najbardziej śmieszna odpowiedź. Zaangażuj wszystkich uczniów, urządzając głosowanie na najbardziej śmieszna lub najbardziej oryginalna odpowiedź na każdy tytuł.

2. Guess the article

Wybierz ciekawy artykuł prasowy, najlepiej ten, który przedstawia interesującą, niezwykłą historię. Napisz 8 słówek kluczowych z tego artykułu na tablicy. Poproś uczniów, aby pracowali w grupach 3-4 osobowych, żeby wymyślili historię z użyciem tych słówek. Kiedy skończą, przeczytaj im oryginalny tekst, a następnie poproś uczniów o głośne przeczytanie swojej wersji.

3. Newspaper lies

Poproś uczniów, aby pracowali w parach. Jeden uczeń wybiera krótką informację prasową (z kilku skopiowanych i podanych przez nauczyciela, lub bezpośrednio z internetowego wydania gazety/czasopisma) i następnie streszcza to swojemu partnerowi, uprzednio zmieniając kilka szczegółów. Partner musi odgadnąć, które fakty są prawdziwe, które zaś zostały zmyślane.

4. Wall quiz

Napisz listę pytań w oparciu o kilka artykułów i rozdaj ten quiz grupom składającym się z 2-3 uczniów. Ustal limit czasowy, aby skłonić uczniów do większej rywalizacji. Poprzypinaj artykuły na ścianach wokół klasy, następnie zaś poproś uczniów, aby podchodzili do artykułów i czytali je w celu znalezienia odpowiedzi na pytania. Zwycięska jest ta drużyna, która pierwsza odnajdzie odpowiedzi na wszystkie pytania.

5. Presentations

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

W celu zachęcenia uczniów do regularnego czytania artykułów po angielsku, zorganizuj krótkie prezentacje na początku każdego zajęcia. Pod koniec zajęć poproś ucznia, aby znalazł interesujący go artykuł w prasie brytyjskiej i na początku następnej lekcji streścił go pozostałym uczniom, wyjaśniając dlaczego dokonał swego wyboru. Zachęcaj uczniów do ewentualnej dyskusji wywołanej prezentacją.

2.3 Uniwersalne ćwiczenia na znajomość słownictwa

1. Definitions

Zadanie przeznaczone jest dla całej grupy. Podziel uczniów na dwa zespoły. Poproś jedną osobę z każdej grupy, aby usiadła tyłem do tablicy. Zapisz jedno słówko (z listy słówek, które chcesz utrwalić) na tablicy i poproś uczniów, którzy je widzą, aby podali jego definicję swojemu zawodnikowi. Osoba, która pierwsza odgadnie o jakie słówko chodzi – zyskuje punkt dla swojej drużyny.

2. Discussion

Połącz uczniów w pary i podaj im temat do dyskusji. W czasie gdy będą prowadzić rozmowę, zapisuj na tablicy związane z tematem słówka i poproś uczniów, aby włączali je natychmiast do swojej rozmowy.

3. Slap

Przygotuj dużą kartkę papieru i zestaw pisaków, najlepiej kolorowych. Poproś uczniów, aby usiedli wokół kartki i pisali na niej słówka, które powinni powtórzyć. Dopilnuj, aby słówka się nie powtarzały. Po kilku minutach, kiedy kartka się zapełni słówkami, poproś jedną osobę o podanie definicji jednego ze słówek, które znajdują się na kartce (bez wskazywania palcem, o które słówko chodzi). Pozostali uczniowie poszukują wzrokiem tego słówka i pierwsza osoba, która je znajdzie, mówi 'slap' i 'zaklepuje' zidentyfikowane słówko. Jeśli robi to poprawnie, otrzymuje jeden punkt. Następnie ta sama osoba układa zdanie z tym słówkiem, za które dostaje następne dwa punkty, jeśli jest ono poprawne. Zwycięzcą zostaje osoba, która zdobędzie najwięcej punktów.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

4. Unwanted words

Pod koniec lekcji zapytaj swoich uczniów, których słówek nie chcą zapamiętać i dlaczego. Na początku następnej lekcji spytaj uczniów czy pamiętają słówka, których nie chcieli zapamiętać. 90% uczniów powinno pamiętać swoje 'niechciane' słówka.

5. Swapping questions

Rozdaj uczniom małe kartki, na których powinni czytelnie zapisać jedno pytanie, które zawiera słówko lub zwrot z poprzedniej lekcji. Poproś uczniów, aby zadali zapisane pytanie innej osobie z klasy, a następnie zamienili się karteczkami z tymi osobami. Następnie uczniowie odczytują pytania z otrzymanych w wyniku zamiany karteczek i zadają je kolejnym osobom. Czynność tę powtarzają do wyczerpania wszystkich pytań. Na koniec uczniowie wspólnie decydują, które pytanie było najciekawsze lub najbardziej zaskakujące.

2.4. Dodatkowe zadania do wykorzystania podczas realizacji poszczególnych tematów z podręcznika *Move*.

Wszystkie proponowane poniżej ćwiczenia w liczbie 15 pochodzą z wydanych drukiem materiałów przeznaczonych do kopiowania w ramach zajęć szkolnych/kursowych. Pełny opis bibliograficzny wykorzystanych książek zamieszczono poniżej. Poszczególne numery porządkowe przy instrukcjach do ćwiczeń odnoszą się do kolejnych sesji lekcyjnych (w sumie 15 sesji) opisanych w programie kursu i odpowiadają tematycznie porządkowi tematów w książce *Move*. Ćwiczenia można przeprowadzić w ramach utrwalenia i rozszerzenia poznanego materiału po każdej lekcji.

1. Interesting people

Źródło: F. O'Dell, K. Head, *Games for Vocabulary Practice*, wyd. Cambridge University Press, 2003, s. 66 – 67.

Czas: 40-45 minut

Cel: Ćwiczenie języka związanego z życiem codziennym i zawodowym

Materiały: jeden zestaw obrazków i pytań, pociętych dla każdej grupy 4-6 uczniów (zał. nr 1 do skopiowania), jednak kostka do gry dla każdej grupy.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Słowa kluczowe: afraid of, ambition, best friend, characteristic, colleagues, enjoy, favourite, happen, item of clothing, neighbours, parent, proudest moment, regret, relationship, romantic life, secret, spend time, typically, upset, win a million dollars

To ćwiczenie powinno zachęcić do używania wielu innych słówek w praktykowanej grupie tematycznej.

Instrukcja: Podziel uczniów na grupy 4-6 osobowe. Rozdaj każdej z grup zestaw pociętych obrazków i pytań. Uczniowie rozkładają przed sobą obrazki, zaś pytania odwracają do siebie niewidoczną stroną i układają na jednej kupce. Następnie każdy uczeń kolejno rzuca kostką do gry. Jeśli wyrzuci numer np.3, wszyscy patrzą na obrazek nr 3 i wymyślają imię osoby na obrazku, jej wiek, stan cywilny i decydują, czy ta osoba posiada dzieci. Jeśli następny gracz wylosuje inną liczbę oczek, uczniowie przedstawiają te same, jak powyższe, informacje dla osoby na kolejnym obrazku, którego numer koresponduje z liczbą oczek na kostce. Jeśli któryś uczeń wyrzuci taką samą liczbę oczek jak pierwszy gracz, to powtarza wszystkie podstawowe, powiedziane już informacje, ale dodatkowo bierze z kupki pytanie, odczytuje je i odpowiada na nie. Pytanie pozostaje odkryte i położone obok obrazka. Gra trwa dopóki wszystkie pytania z kupki nie zostaną wyczerpane. Za każdym razem gracz albo będzie powtarzał informacje poprzednika i dodawał nowe detale, odpowiadając na pytanie z kupki, lub też poda informacje na temat nowego obrazka. Uczniowie powinni pomagać sobie nawzajem, przypominając poprzednio podane informacje.

2. Jobsworth

Źródło: A. Barnes, J. Hines, J. Weldon, Have Fun with Vocabulary! Quizzes for English Classes, wyd. Penguin Books 1996, s. 25, 119

Czas: 10-15 minut

Cel: Ćwiczenie języka związanego z życiem zawodowym słynnych postaci

Materiały: Każda grupa 2-3 osobowa otrzymuje jedną kopię ksero z listą nazwisk znanych osób (zał. nr 2 do skopiowania)

Instrukcja: Rozdaj każdej grupie 2-3 uczniów po jednej kopii *Jobsworth*. Poproś ich o napisanie w miejscach do tego przeznaczonych obok nazwisk, jaki zawód/ funkcję dana osoba piastowała. Uczniowie mają 10 minut na wykonanie tego zadania. Po skończeniu pracy, uczniowie wymieniają się wypełnionymi formularzami z sąsiadami (np. przesuwają kartki zgodnie z

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

ruchem wskazówek zegara), a następnie je sprawdzają według odpowiedzi podanych głośno przez nauczyciela. Punkty przyznane za każdą prawidłową odpowiedź można zapisać na tablicy i ogłosić zwycięzcę. Zbierz formularze i popraw ewentualne błędy.

3. Fully furnished

Źródło: F. O'Dell, K. Head, Games for Vocabulary Practice, wyd. Cambridge University Press, 2003, s. 30-31.

Czas: 40-45 minut

Cel: Powtórzenie i przeciwiczenie słownictwa związanego z wyposażeniem domu (meble, sprzęty w różnych pomieszczeniach)

Materiały: 1 kopia (zał. nr 3 do skopiowania) i kostka do gry dla każdej 5-cio osobowej grupy.

Kluczowe słowa: będą nimi przedmioty lub elementy wyposażenia, które można znaleźć w poszczególnych pomieszczeniach mieszkalnych

-kitchen: e.g. frying pan, grater, rolling pin, sink, tin opener, washing mashine

-dining room: e.g. bowls, crockery, cutlery, jug, table, table mats

-sitting room: e.g. armchair, bookcase, coffee table, rug, sofa

-bedroom: e.g. alarm clock, bedside table, chest of drawers, duvet, sheets, wardrobe

-bathroom: e.g. flannel, shower, soap dish, toilet, toothbrush, towel rail

Instrukcja: Podziel uczniów na 5-cio osobowe grupy. Jeśli nie ma wystarczającej liczby uczniów do takiego podziału, grupy mogą być mniejsze – wówczas uczniowie będą odpowiedzialni za większą liczbę pomieszczeń. Rozdaj każdej grupie kopię (ksero załącznika nr 3) oraz kostkę do gry. Upewnij się, że każdy uczeń ma ponadto kartkę papieru i coś do pisania. Następnie przestuduj razem z uczniami zasady gry zamieszone na kopii, możesz też zademonstrować grę, zanim rozpoczną ją uczniowie. Omów z uczniami które elementy wyposażenia domu można nazywać, np. meble (table, chair etc.) lub przedmioty gospodarstwa domowego (e.g. knife, toothbrush), ale nie żywność czy ubrania. Po wyjaśnieniach uczniowie rozpoczynają grę, która powinna trwać 15-20 minut.

4. Two situations

Źródło: P. Watcyn-Jones, Group Work. Intermediate, wyd. Pearson Education Ltd (Penguin Books) 2000, s. 4, 49.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Czas: 15-20 minut

Cel: Jest to ćwiczenie skierowane na rozwiązywanie sytuacji problemowych. Uczniowie rozmawiają o przyszłości i zmianach, których wówczas dokonają w konkretnych sytuacjach problemowych.

Materiały: 1 kopia (zał. nr 4 do skserowania) dla grupy 3-4 osobowej.

Instrukcja: Skopiuj i rozdaj opis sytuacji problemowych (zał. nr 4) po jednej kopii na grupę 3-4 uczniów. Przeczytaj głośno Situation 1 i poproś uczniów, aby w przedyskutowali go w swoich grupach i znaleźli własne rozwiązania. Następnie jedna osoba z grupy mówi pozostałym uczniom z klasy, jak jego grupa postanowiła rozwiązać problem. Takie same procedury zastosuj do Situation 2.

5. UK quiz

Źródło: P. Watcyn-Jones, Group Work. Intermediate, wyd. Pearson Education Ltd (Penguin Books) 2000, s. 6, 64-65

Czas: 25-30 minut

Cel: Ćwiczenie ma na celu sprawdzenie i rozszerzenie wiadomości uczniów na temat Wielkiej Brytanii (historii, kultury, geografii, języka)

Materiały: 1 kopia (zał. nr 5 do skserowania) dla grupy 3-4 osobowej

Instrukcja: Podziel uczniów na 3-4 osobowe grupy. Rozdaj po jednej parze kserówek (zał. nr 5) na grupę. Każda grupa wyznacza swojego lidera, który będzie odpowiedzialny za wypełnianie kwestionariusza pytań. Uczniowie przystępują do udziału w quizie. Zachęcaj ich do zgadywania, jeśli nie znają odpowiedzi. Zakończ quiz po 25-30 minutach, bez względu na to, czy uczniowie rozwiązali wszystkie zadania czy też nie. Grupy wymieniają się wzajemnie kserówkami i sprawdzają, co napisali ich przeciwnicy według prawidłowych odpowiedzi podanych przez nauczyciela. Zwycięzcą jest ta grupa, która zdobędzie najwięcej punktów.

Klucz/punktacja:

1. (c) Between 50-60 million (1 point)
2. (a) The monarch/the Queen; (b) The Prime Minister (1 point for each correct answer = 2 points total)
3. (a) Edinburgh; (b) Cardiff; (c) Belfast (1 point for each correct answer = 3 points total)
4. 1 c; 2 g; 3 e; 4 a; 5 f; 6 h; 7 b; 8 d (1 point for each correct answer = 8 points total)

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

5. (a) Labour Party; (b) Conservative Party (or vice versa); (1 point for each correct answer = 2 points total)
- 6 (c) Birmingham (1 point)
- 7.(c) Stratford-upon-Avon (1 point)
8. (a) 17; (b) 18; (c) 16; (d) 18; (e) 16 (1 point for each correct answer = 5 points total)
9. No (1 point)
10. 1 d; 2 f; 3 g; 4 e; 5 b; 6 h; 7 c; 8 a (1 point for each correct answer = 8 points total)
11. Choose from the following: The Times, The Guardian, The Independent, The Daily Telegraph, The Sun, The Daily Mirror, The Daily Express, The Daily Mail, The Daily Sport, The Daily Star (1 point for each correct answer = 2 points total)
12. A Ben Nevis; B Glasgow; C Belfast; D Wales; E Cardiff; F Birmingham; G River Thames; H London, I Oxford; J Isle of Wight (1 point for each correct answer = 10 points total)
- Największa możliwa do zdobycia liczba punktów w tym quizie wynosi 44.

6. Character and personality adjectives

Źródło: Opportunities Resource Pack, wyd. Pearson Education Polska Sp. Z o.o., s. 26-27

Czas: 35-40 minut

Cel: wprowadzenie przymiotników opisujących charakter i osobowość oraz utrwalenie ich znajomości

Materiały: 1 kopia (zał. nr 6 do skserowania) dla grupy 2-3 osobowej

Instrukcja:

Wprowadzenie: Zapytaj uczniów jak mogą określić swój charakter i osobowość. Zadaj pytanie: What are your good and bad points? Please, write the following in your notebook: *My good/ bad points are that I'm _____ and _____ .*

Ćwiczenie właściwe: Rozdaj po jednym formularzu ćwiczeń (zał. nr 6) na grupę 2-3 osobową. Objaśnij uczniom polecenia zawarte na kopiach i upewnij się, czy wiedzą jak rozwiązać zadania A - C. Zrób pierwsze z nich dla przykładu. W razie zgłaszanych ci wątpliwości podpowiadaj i naprowadzaj uczniów na prawidłowe rozwiązania. Ćwiczenia powinny zostać rozwiązane w ciągu 15-20 minut. Po zakończeniu ćwiczeń A -B głośno odczytaj prawidłowe odpowiedzi. Następnie poproś uczniów, aby przedyskutowali w swoich grupach problemy postawione w ćwiczeniu C (ok. 10 minut), a następnie zrobili ćwiczenie D (które znakomicie nadaje się do

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

sprawdzenia ile przeciwczonych przymiotników zapamiętali). Ćwiczenie powinno trwać 10 minut.

Klucz: A: 1 c; 2 i; 3 f; 4 h; 5 a; 6 d; 7 j; 8 b; 9 g; 10 e;

B: POSITIVE: ambitious, brave, cheerful, confident, friendly, generous, honest, kind, patient, punctual, reliable, sensitive

NEGATIVE: big-headed, boring, bossy, dishonest, envious, impatient, jealous, lazy, mean, rude, selfish, shy, stubborn

C: open answers

D: 1. Shy; 2 bossy, 3 lazy; 4 stubborn, 5 jealous, 6 ambitious, 7 confident, 8 envious, 9 honest, 10 mean

7. Rank order

Źródło: P. Watcyn-Jones, Grammar Games and Activities for Teachers, wyd. Penguin Books Ltd 1995, s. 24, 172

Czas: 30 minut

Cel: Zadanie pozwala uczniom przeciwzyć wypowiedzi ustne na temat tych osób/ ludzkich zachowań i zjawisk, które nas denerwują. Ponadto jest to dobre ćwiczenie na przedstawianie problemów według hierarchii ich znaczenia i używanie stopnia wyższego przymiotnika do porównań.

Materiały: 1 kopia kwestionariusza *What really annoys you* (zał. nr 7 do skserowania) dla każdego ucznia.

Instrukcja: Rozdaj każdemu uczniowi po jednej kopii (według zał. nr 7). Upewnij się, czy uczniowie rozumieją znajdujące się tam słownictwo. Poproś każdą osobę, aby wybrała 12 punktów z listy, które najbardziej ją denerwują. Na tym etapie nie należy ich hierarchizować, ale jedynie postawić obok nich krzyżyk w rubryce YOU. Przeznacz na to od 7 do 10-ciu minut. Następnie połącz uczniów w pary i poproś ich o zaznaczenie 10-ciu punktów wspólnych spośród pierwotnie wybranych 12-tu. Powiedz uczniom, że w niektórych przypadkach będą musieli pójść na kompromis z partnerem. Uczniowie dyskutują i zaznaczają je krzyżykiem w rubryce PAIRS. Ustal limit czasowy na 10 minut. W ostatnim etapie uczniowie łączą się w 3-4 osobowe grupy i ustalają w drodze dyskusji i kompromisów wspólne punkty w liczbie 6-ciu spośród 10-ciu. Tym razem muszą je jeszcze uszeregować zaczynając od rzeczy, które ich najbardziej

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

denerwują. Zaznaczają je w rubryce GROUP. Czas na wykonanie tego zadania nie powinien przekroczyć 10-ciu minut. Na koniec możesz poprosić po jednej osobie z każdej grupy o głośne przedstawienie wyników ich dyskusji.

8. The ideal partner

Źródło: P. Watcyn-Jones, Pair Work 2. Conversation Practice for Intermediate to Upper-Intermediate Students, wyd. Penguin Books Ltd 1997, s. 6, 46, 89

Czas: 20-25 minut

Cel: Zadanie ma na celu zaktywizować uczniów do rozmowy na temat cech idealnego partnera. W tym ćwiczeniu utrwalane jest słownictwo (głównie przymiotniki) opisujące pozytywne cechy ludzkiego charakteru

Materiały: 1 kopia kwestionariusza *The ideal partner* (zał. nr 8, część A i B do skserowania) dla każdego ucznia.

Instrukcja: Podziel uczniów na 2 osobowe grupy i rozdaj każdej osobie skopiowany kwestionariusz (wersję A lub B). Poproś uczniów, aby pracowali samodzielnie i próbowali odpowiedzieć na pytanie: *What do you look for in an ideal partner?* Uczniowie analizują listę sugestii i zaznaczają 8 swoich preferencji, stawiając krzyżyk w rubryce YOUR CHOICE. Ustal limit czasowy na tę część zadania na 10 minut. Następnie uczniowie pracują w parach. Uczniowie wzajemnie dowiadują się, które odpowiedzi wybrali i wspólnie ustalają listę 5-ciu najbardziej pożądanych cech, co do których muszą się zgodzić (w drodze kompromisu). W trakcie dyskusji uczniowie ustalają kolejność wybranych cech w porządku od najbardziej pożądanej do najmniej (od 1 do 5-ciu). Na tę część należy przeznaczyć do 15-tu minut. Wyniki rankingu porównywane są na forum klasy.

9. Letters to an advice column

Źródło: P. Watcyn-Jones, Group Work. Intermediate, wyd. Pearson Education Ltd (Penguin Books) 2000, s. 6, 62.

Czas: 20-25 minut

Cel: Jest ćwiczenie na znajdowanie informacji szczegółowych w tekście, utrwalenie słownictwa związanego z konfliktami (przedstawianie konfliktu i dawanie porad jak go rozwiązać),

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

rozpoznawanie konkretnych problemów/sytuacji konfliktowych oraz formułowanie wypowiedzi ustnej na ich temat (relacjonowanie ich).

Materiały: 1 kopia (zał. nr 9 do skserowania) dla każdego ucznia.

Instrukcja: Skopiuj i rozdaj kserokopie (zał. nr 9) po jednej kopii dla każdego ucznia. Połącz uczniów w grupy 3-4 osobowe. Przeczytaj głośno instrukcje znajdujące się na kserokopiach i upewnij się, że wszyscy uczniowie je rozumieją. Następnie poproś uczniów, aby przeznaczyci po 5-6 minut na zapoznanie się z treścią każdego listu. Jedna osoba z grupy powinna zostać wyznaczona do spisania w punktach wszystkich wniosków. Sprawdź rezultaty, prosząc poszczególne grupy o przedstawienie swoich ustaleń dotyczących jednego, wybranego przez siebie listu. Jako pracę domową uczniowie mogą napisać oryginalny list w oparciu o dane zawarte w wybranej przez siebie odpowiedzi.

10. The happy couple

Źródło: F. O'Dell, K. Head, Games for Vocabulary Practice, wyd. Cambridge University Press, 2003, 18-19

Czas: 40-45 minut

Cel: Ćwiczenie słownictwa związanego z relacjami dziewczyna - chłopak, rozwijaniem związku, małżeństwem, problemami towarzyszącymi życiu w małżeństwie

Materiały: Jeden zestaw wyciętych obrazków i jeden zestaw wyciętych pytań (zał. nr 10 do skserowania) na jedną parę uczniów

Słowa kluczowe: fall in love, fancy, get engaged, get married, go on a date, go on honeymoon, go steady, grow tired of each other, move in together, propose, separate, settle down, start a family

Instrukcja: Połącz uczniów w pary. Jeśli to możliwe, niech każda para składa się z chłopca i dziewczyny (choć nie jest to niezbędne). Rozdaj każdej parze zestaw obrazków i pytań. Poproś uczniów, aby tak poukładali obrazki, aby utworzyć z nich historyjkę na temat małżeństwa. Powinni nadać swoim bohaterom imiona, określić ich wiek, gdzie pracują i co robią w wolnym czasie. Uczniowie powinni użyć załączonych pytań jako swoich odpowiedzi. Po ustaleniu treści swojej historyjki, uczniowie piszą w punktach odpowiedzi na pytania. Na tym etapie poproś pary, aby połączyły się w grupy 4 osobowe. Każda para musi wcielić się w postaci swoich bohaterów i odpowiadać na pytania drugiej pary dotyczące ich małżeństwa. Pary opowiadają o swojej przyszłości i prognozują czy ich małżeństwo będzie udane.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

11. Going for gold

Źródło: A. Barnes, J. Hines, J. Weldon, Have Fun with Vocabulary! Quizzes for English Classes, wyd. Penguin Books 1996, s. 13, 73

Czas: 10-15 minut

Cel: Poznanie i utrwalenie słownictwa związanego ze sportem (dyscypliny sportowe)

Materiały: 1 kopia (zał. nr 11 do skserowania) dla 2-3 osobowej grupy uczniów

Instrukcja: Rozdaj kserokopię (według zał. nr 11) na temat dyscyplin sportowych każdej 2-3 osobowej grupie uczniów. Poinformuj uczniów, że każde w każdym słowie ukryta jest nazwa dyscypliny sportowej obecnej na Igrzyskach Olimpijskich. Pierwsza litera takiego słowa została podana. Ustal limit czasu 10 minut na rozwiązanie zadania, które polega na odgadnięciu wszystkich 10-ciu dyscyplin sportowych, ukrytych w wyrazach. Wszyscy uczniowie rozpoczynają pracę w tym samym czasie i w tym samym czasie ją kończą. Następnie wymieniają się kopiami z sąsiednimi grupami, np. zgodnie z ruchem wskazówek zegara i sprawdzają wyniki swoich sąsiadów według odpowiedzi podanych przez nauczyciela. Na koniec następuje podliczenie punktacji, za każde poprawne słowo grupa otrzymuje jeden punkt. Ogłoś zwycięską drużynę. Możesz zebrać kopie i w wolnej chwili sprawdzić ewentualne błędy w pisowni.

Klucz:

1. Weightlifting
2. Karate
3. Diving
4. Archery
5. Decathlon
6. Gymnastics
7. Figure skating
8. Cycling
9. Javelin
10. Show jumping

12. Adjectives in practice

Źródło: A. A. Janiszewscy, Are you ready? Testy i ćwiczenia egzaminacyjne z języka angielskiego na poziomie średniozaawansowanym (z kluczem), wyd. Linguaton 1996, s. 75-78

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Czas: 10 minut

Cel: Utrwalenie i poszerzenie znajomości przymiotników

Materiały: 1 kopia ćwiczeń (zał. nr 12 do skserowania) dla pary uczniów

Instrukcja: Połącz uczniów w pary i rozdaj każdej z nich po 1 kserokopii ćwiczeń na przymiotniki (według załącznika nr 12). Przeczytaj i ewentualnie objaśnij polecenia czterech zadań i upewnij się, czy uczniowie je rozumieją. Wyznacz limit czasowy 10 minut na wykonanie zadań i poproś uczniów o ich rozwiązanie. Uczniowie w parach dyskutują odpowiedzi i uzupełniają ćwiczenie. Po zakończeniu ćwiczenia uczniowie wymieniają się kartkami z sąsiadami, np. według ruchu wskazówek zegara i sprawdzają ćwiczenia zgodnie z kluczem podanym przez nauczyciela. Za każde poprawne rozwiązanie przyznają 1 punkt. Zwycięża ta drużyna, która uzyska najwięcej punktów.

Klucz:

- I. 1. blunt, 2. ugly, 3. bitter, 4. calm, 5. artificial, 6. practical, 7. light;
- II. 1. bushy, 2. handy, 3. bold, 4. sick
- III. 1. dis-, 2. un-, 3. in-, 4. im-, 5. un-, 6. im-, 7. un -, 8. un-, 9. dis-
- IV. 1. blind, 2. spare, 3. alive, 4. poisonous, 5. silent, 6. rough, 7. lively, 8. deaf, 9. shy, 10. Sick

13. What clothes did they buy?

Źródło: P. Watcyn-Jones, Group Work. Intermediate, wyd. Pearson Education Ltd (Penguin Books) 2000, s. 5, 51

Czas: 10-15 minut

Cel: Ćwiczenie słownictwa dotyczącego części garderoby (rodzaje, kolory), ćwiczenie zadawania pytań

Materiały: 1 kopia A, B, C lub D (zał. nr 13 do skopiowania) dla każdego ucznia w 4-ro osobowej grupie

Instrukcja: Połącz uczniów w 4-osobowe grupy i rozdaj im karty podpowiedzi A, B, C, lub D (według kserokopii załącznika nr 13) – po jednej dla każdego ucznia w grupie. Powiedz uczniom, że ich zadaniem jest odgadnięcie, jaki rodzaj garderoby kupił każdy z wymienionych na kartach mężczyzn i w jakim kolorze. Powiedz uczniom, że mogą oni zapoznać się z treścią podpowiedzi na własnych kartach, ale nie wolno im przekazywać tej informacji partnerom. Nie wolno im też zapisywać niczego oprócz nazw elementów ubrania i ich kolorów. Ustal limit czasu na

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

rozwiązanie tego zadania na 10-15 minut, następnie wszyscy sprawdzają ustnie wyniki według klucza podanego przez nauczyciela.

Klucz:

Name	bought	colour
Peter	a jumper	black
Mark	a shirt	blue
Tom	a pair of shoes	brown
Bill	a tie	yellow
Chris	a pair of trousers	green

14. Booking a holiday

Źródło: P. Watcyn-Jones, Pair Work 2. Conversation Practice for Intermediate to Upper-Intermediate Students, wyd. Penguin Books Ltd 1997, s. 38, 81, 95

Czas: 10 - 15 minut

Cel: Przecwiczenie słownictwa związanego z dokonywaniem rezerwacji miejsc wakacyjnego wypoczynku, utrwalenie słów dotyczących podróży

Materiały: 2 kopie dla pary uczniów (po jednej kopii A lub B dla każdej osoby, zał. nr 14 do skserowania)

Instrukcja: Połącz uczniów w pary i rozdaj uprzednio skserowane scenariusze z formularzami do wypełnienia. Objasnij uczniom na czym polega ich zadanie i upewnij się, że rozumieją polecenia. Objasnij znaczenie nieznanymi słówkami (np. *cancellation, rate* etc.). Następnie poproś uczniów o odegranie scenek dokonywania rezerwacji miejsc wakacyjnych w oparciu o scenariusz. Monitoruj przebieg ćwiczenia i podpowiadaj brakujące słówka, zwracaj uwagę na prawidłowość formułowanych pytań. Ćwiczenie powinno zająć około 10-15 minut.

15. Mornington Crescent

Źródło: A. Barnes, J. Hines, J. Weldon, Have Fun with Vocabulary! Quizzes for English Classes, wyd. Penguin Books 1996, s. 104 – 105

Czas: 15 minut

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Cel: Ćwiczenie ma na celu utrwalenie i rozszerzenie wiedzy na temat topografii Londynu i zjawisk występujących w kulturze Wielkiej Brytanii.

Materiały: po 2 kopie *Morning Crescent* (pytania + mapa metra londyńskiego) na każdą 2-3 osobową grupę (zał. nr 15 do skopiowania)

Instrukcja: Połącz uczniów w 2-3 osobowe grupy i rozdaj im kopię pytań i mapy metra w Londynie. Omów z uczniami instrukcję i zrób pierwsze zadanie dla przykładu. Poinformuj uczniów, że ich zadaniem jest odnalezienie odpowiedzi na poszczególne pytania, które kryją się pod nazwami stacji londyńskiego metra. Następnie ustal limit czasu na 15 minut i poproś uczniów o rozwiązanie zadań. PO upływie wyznaczonego czasu, uczniowie przekazują swoją kopię z odpowiedziami sąsiedniej parze, np. zgodnie z ruchem wskazówek zegara, i sprawdzają rozwiązania kolegów według klucza podanego przez nauczyciela. Zwycięża grupa, która udzieli najwięcej poprawnych odpowiedzi.

Klucz:

- 1.Oxford Circus
- 2.King's Cross
- 3.Wimbledon
- 4.Covent Garden
- 5.Baker Street
- 6.Tower Hill
- 7.Temple
- 8.Elephant and Castle
- 9.Liverpool street
- 10.Burnt Oak

2.5 Scenariusz lekcji w oparciu o prezentację multimedialną

Uwaga: Zaleca się skopiowanie zawartości płyty z prezentacją na twardy dysk komputera, który ma zostać wykorzystany do prezentacji. Pozwoli to uniknąć ewentualnych przerw w projekcji filmu (co mogłoby się zdarzyć w przypadku odtwarzania prezentacji bezpośrednio z płyty).

Temat lekcji: *Scotland and its capital Edinburgh*

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

I Treści nauczania: słownictwo – słowa i zwroty związane z regionem historyczno-geograficznym Szkocja i miastem Edynburg

II Cele nauczania:

A. Cele wychowawcze: rozwijanie w uczniach ciekawości inną kulturą oraz umacnianie wiary we własne możliwości językowe (rozumienie autentycznego tekstu), kształtowanie umiejętności pracy w zespole i współpracy koleżeńskiej

B. Cele operacyjne:

1.) Przystawianie wiadomości – przyswajanie słownictwa związanego ze Szkocją (krajobraz, fakty z historii, cechy kultury)

2.) Rozumienie wiadomości – uczeń rozumie słownictwo związane ze Szkocją, odnoszące się do jej krajobrazu, historii i kultury współczesnej, sens czytanego tekstu związanego z tematycznym słownictwem, treść słuchanego tekstu związanego z tematycznym słownictwem

3.) Zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych – uczeń potrafi formułować krótkie, płynne wypowiedzi na temat cech charakterystycznych Szkocji jako regionu Wielkiej Brytanii, jej geografii, historii i kultury współczesnej, uczeń jest w stanie pogrupować informacje zawarte w słuchanym tekście, wyszukać informację w czytanim i słuchanym tekście

III. Metody nauczania – metoda audiolingwalna, metody aktywizujące: burza mózgów, mapa pojęciowa, metoda zajęć praktycznych: praca z tekstem słuchanym i czytanim

IV. Zasady nauczania: zasada aktywnego udziału uczniów w procesie kształcenia, zasada pogłębienia, zasada wiązania teorii z praktyką

V. Formy pracy – praca zróżnicowana (indywidualna, w grupach, zbiorowa)

VI. Techniki nauczania – technika ułatwiająca rozwój sprawności mówienia, technika umożliwiająca rozwój sprawności czytania, technika ułatwiająca rozwój sprawności rozumienia ze słuchu,

VII. Środki dydaktyczne – karty pracy, komputer, rzutnik multimedialny, słowniki

VIII. Przebieg lekcji:

Materiały/środki dydaktyczne	Metoda/Forma pracy	Czynności ucznia/nauczyciela
Komputer, rzutnik multimedialny, -	Korelacja międzyprzedmiotowa: geografia, j.	Wprowadzenie w tematykę zajęć, nauczyciel wyświetla slajd nr 1, zadaje pytanie: <i>What comes to your mind when you think of Scotland?</i>

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

prezentacja z płyty w programie <i>Powerpoint</i>	polski, historia	
Tablica tradycyjna	Burza mózgów (mapa pojęciowa)	Rozgrzewka językowa/ burza mózgów, uczniowie tworzą mapę pojęciową pt. SCOTLAND, nauczyciel tworzy na tablicy diagram ze słowem <i>Scotland</i> w środku i wpisuje do niego słowa podane przez uczniów (np. <i>whisky, bagpipe, tartan kilt, mountains, lochs</i> etc.)
Komputer, rzutnik multimedialny, - prezentacja z płyty w programie <i>Powerpoint</i>	Prezentacja podstawowych faktów o Szkocji za pomocą slajdów (zadanie na rozumienie tekstu pisanego)	Nauczyciel prezentuje podstawowe fakty dotyczące Szkocji (slajdy nr 2-5, mapa z: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Europelocation_SCO2.png). Uczniowie czytają je i notują kluczowe słowa.
	Praca indywidualna	Uczniowie sporządzają notatkę na temat podstawowych faktów dotyczących Szkocji z wykorzystaniem słówek podanych na slajdach. Nauczyciel wyrywkowo sprawdza notatkę.
Komputer, rzutnik multimedialny, - prezentacja z płyty w programie <i>Powerpoint</i>	Praca zbiorowa	Nauczyciel podaje kluczowe słówka (slajd nr 6) dotyczące filmu BBC, pt. <i>Edinburgh</i> , uczniowie notują słowa i ćwiczą ich wymowę.
Komputer, rzutnik	Praca w grupach 2-3 osobowych, quiz	Nauczyciel łączy uczniów w 2-3 osobowe grupy. Pokazuje im pytania do filmu, który

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

<p>multimedialny, - prezentacja z płyty w programie <i>Powerpoint</i></p>	<p>(aktywizacja wszystkich uczniów w procesie lekcyjnym)</p>	<p>mają wkrótce obejrzeć. (slajd nr 7) i upewnia się, że wszyscy uczniowie je rozumieją. Następnie prosi zespoły o przepisanie pytań do zeszytów, uważne obejrzenie filmu (slajd nr 8, film dostępny pod adresem: http://www.youtube.com/watch?v=swjtKUBV8ls) i napisanie odpowiedzi na odnoszące się do niego pytania. Po zakończeniu projekcji uczniowie porównują swoje odpowiedzi w ramach poszczególnych zespołów. Nauczyciel ustala limit czasu na wymianę poglądów na 3 minuty. Po tym czasie następuje sprawdzenie quizu (nauczyciel podaje wyniki) i ogłoszenie zwycięzców, którymi zostają osoby z największą liczbą poprawnych odpowiedzi. Klucz: 1. No, 2. No, 3. 1707, 4. George IV, 5. No, 6. Yes, 7. Anybody</p>
<p>Komputer, rzutnik multimedialny, - prezentacja z płyty w programie <i>Powerpoint</i></p>	<p>Praca indywidualna</p>	<p>Nauczyciel prosi uczniów o uważne wysłuchanie piosenki o Szkocji pt. <i>Caledonia</i> autorstwa Dougie McLean, slajd nr 9 (piosenka dostępna pod adresem: http://www.youtube.com/watch?v=Rwwk3iJUn6g). Następnie nauczyciel rozdaje uczniom karty pracy z tekstem piosenki, w którym usunięto niektóre wyrazy. Zadaniem uczniów jest ponowne wysłuchanie piosenki i wstawienie brakujących słów. Na koniec nauczyciel podaje uczniom brakujące wyrazy i sprawdza poprawność wykonania zadania.</p>

Karta pracy (załącznik do lekcji pt. Scotland)

Caledonia by Dougie McLean

I don't know if you can see
The 1. that have come over me
In these last few days I've been 2.
That I might drift away
So I've been telling old 3., singing songs
That make me think about where I came from
And that's the 4. why I seem
So far away today

Oh, but let me tell you that I love you
That I think about you all the time
Caledonia you're calling me
And now I'm going home
If I should become a stranger
You know that it would make me more than sad
Caledonia's been everything
I've ever had

Oh and I have 5. and I've kept on moving
Proved the points that I needed proving
Lost the friends that I 6. losing
Found others on the way
Oh and I have tried and kept on trying
Stolen 7. yes there's no denying
I have travelled far with conscience flying
Somewhere with the 8.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

(Chorus)

Now I'm sitting here before the 9.
The empty room, the 10. choir
The 11. that could not get any higher
They've withered now they've gone
But I'm steady thinking my way is clear
And I know what I will do 12.
When the hands are shaken and the 13. flow
Then I will disappear

Karta pracy – klucz:

1. changes
2. afraid
3. stories
4. reasons
5. moved
6. needed
7. dreams
8. wind
9. fire
10. forest
11. flames
12. tomorrow
13. kisses